

Tisková zpráva

Odborníci varují před dopady nemoci covid-19 na rodiny v ČR

- **Unikátní prognóza předních českých odborníků a agentury Median odhaluje hlavní rizika pro české rodiny v souvislosti s nemocí covid-19**
- **Výzkumu se zúčastnili experti z akademického prostředí, státní správy a samosprávy, ale také z řad terénních pracovníků, kteří s rodinami pracují**
- **Vedle rizik se autoři zaměřili rovněž na doporučení, jak problémům předcházet – mezi hlavní nástroje zahrnují sociální bydlení a specializované preventivní služby**

Praha – 16. listopadu 2020. Nadace Sirius ve spolupráci s agenturou Median provedla unikátní výzkum na téma dopadu koronaviru na rodiny v České republice. Požádala 102 předních českých odborníků ze sociální sféry o názory na to, jakým způsobem ovlivňuje pandemie nemoci covid-19 život českých rodin s dětmi.

Odborníci v ní označují největší rizika a uvádějí rovněž doporučení, jak by měl stát na zhoršení ekonomické a sociální situace rodin reagovat. Jde o první systematicky zpracovanou prognózu tohoto typu zrealizovanou v České republice. Metodické vedení zajistila Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy.

„Jedná se o ojedinělý projekt, který má za cíl najít hlavní rizikové situace v českých rodinách a úřadům umožnit, aby na ně včas reagovaly,“ říká Dana Lipová, ředitelka Nadace Sirius. „Věnovali jsme se přitom všem typům rodin: od kompletních přes samoživitele až po domácnosti pečující o zdravotně postiženého člena.“

Hrozí ztráta bydlení, nárůst domácího násilí i různých forem závislosti

Autoři výzkumu vytipovali 21 typů ohrožení, které považují u rodin s dětmi za významné. Zohlednili jak očekávaný výskyt, tak dopad na rodiny. Oslovení odborníci se shodují, že v nejbližší době budou rodiny s dětmi nejvýrazněji ohrožovat finanční problémy a ztráta zaměstnání či bydlení, vyčerpání rodičů (že se mírně nebo výrazně zvýší riziko v těchto oblastech, očekává přes 90 % odborníků), fyzické a psychické násilí (přes 70 %) a různé formy závislosti, ať už látkové (např. na alkoholu čeká téměř 70 %), nebo tzv. nelátkové, kam se řadí mimo jiné závislost na mobilním telefonu, sociálních sítích nebo gamblerství. Nárůst závislosti na technice vč. telefonu předpovídá téměř 90 % expertů.

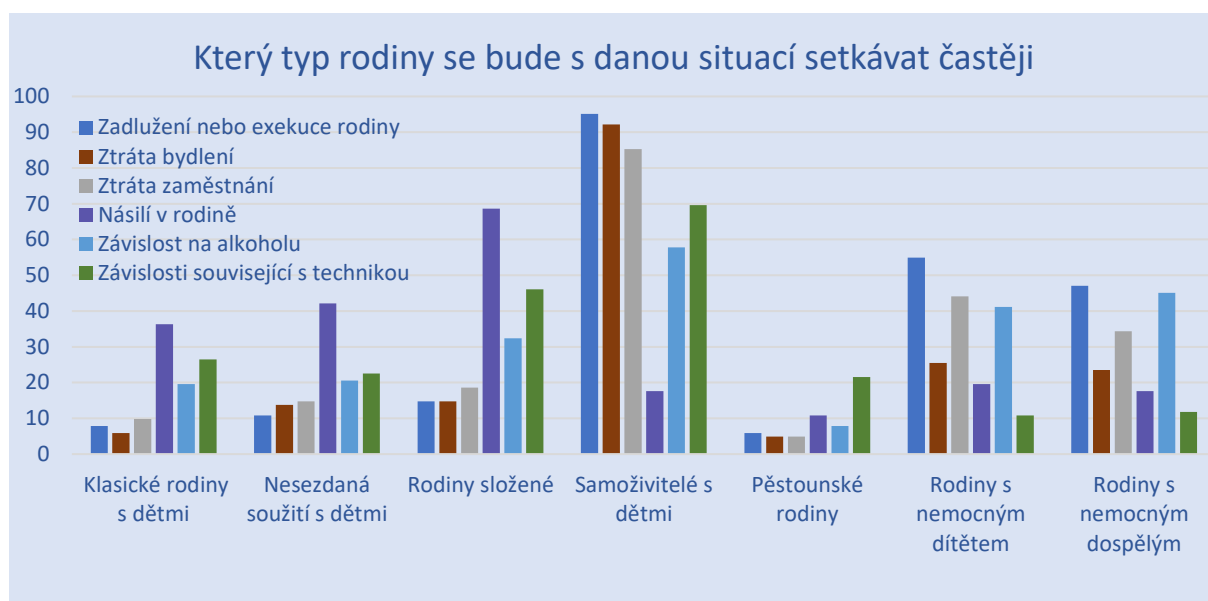
Pro shrnutí rizik jednotlivých problémů a jejich dopadu na rodiny vytvořili autoři studie tzv. index závažnosti. Ten odráží jak význam problému, který mu odborníci přisuzují, tak jeho očekávaný výskyt v rodinách.

Ohrožení jsou samoživitelé a rodiny s postiženým členem domácnosti

Jednotlivé typy rodin s dětmi jsou přitom ohroženy v odlišné míře. Dle očekávání jsou nejohroženější samoživitelé s dětmi, na které současná situace doléhá velmi tíživě. Odborníci za nejméně ohrožené považují pěstounské rodiny, neboť se jedná o stabilní domácnosti, které se i díky pomoci doprovodných organizací dokáží vypořádat s náročnými situacemi.

Mezi rodiny, na které by pandemie koronaviru mohla mít výrazný dopad, naopak zařadili domácnosti pečující o zdravotně postiženého člena rodiny, ať už jde o dítě nebo dospělého.

Zatímco u samoživitelů s dětmi převažují čtyři rizika (zadlužení, ztráta bydlení, ztráta zaměstnání a závislost na technice), pro rodiny, kde žijí dva rodiče (klasické, nesezdané nebo složené), je kritickou oblastí násilí v rodině.

Podobné problémy jako samoživitelé budou řešit také rodiny s nemocným dítětem nebo dospělým, nejvíce je zasáhnou finanční problémy, ztráta zaměstnání a závislost na alkoholu. Jsou druhým nejohroženějším typem rodiny.

Domácí násilí, závislosti a sociální vyloučení nedokáží rodiny řešit

Odborníci byli také požádáni o doporučení, kterým problémům by se měl stát nyní prioritně věnovat. Mezi hlavní doporučené oblasti patří předcházení ztrátě bydlení u rodin s dětmi, ochrana před zadlužením a ztrátou zaměstnání a dále prevence či odhalování známek fyzického a psychického násilí v rodinách.

Vyberte nyní maximálně pět situací, na které by se měla podpora státu (ministerstva, kraje, obce) prioritně zaměřit (N=98) v %

Autoři studie také upozorňují na potřebu změny financování služeb pro rodiny, navýšení kapacit služeb, přesnějšího vymezení obsahu služeb a jejich vzájemného propojení.

„Stát by měl podle odborníků svoji podporu nyní zaměřit na nejvíc ohrožené rodiny, jako jsou samoživitelé a pečující rodiny, než na plošná opatření. Doporučují využívat dávky vždy společně s nabídkou služeb. Jako nejdůležitější služby pro rodiny označují manželské a rodinné poradny a také sociálně aktivizační službu pro rodiny s dětmi,“ říká Dana Lipová. „Stát by se měl také podle odborníků věnovat rozvoji sociálního bydlení.“

- KONEC -

Kontakt pro další podklady a žádosti o rozhovor:

Michael Kudela

Tiskový servis

e-mail: michael.kudela@nadacesirius.cz

tel.: +420 777 663 118

Dana Lipová

Ředitelka Nadace Sirius

e-mail: dana.lipova@nadacesirius.cz

tel.: +420 731 328 787

Podrobnější informace:

www.nadacesirius.cz

www.patrondeti.cz

www.lideodvedle.cz

www.sancedetem.cz

Nadaci Sirius založili manželé Šmejcovi v roce 2008. Nadace se věnuje podpoře ohrožených dětí. Posláním nadace je všestranně přispívat ke zlepšování kvality života dětí. Zaměřuje se na pomoc a podporu dětem ohroženým, tak jak jsou definovány v Úmluvě o právech dítěte, kterou schválilo OSN v roce 1989 a ČR přijala v roce 1991. Na problematiku ochrany dětí upozorňuje širokou osvětovou činností, včetně přípravy odborných studií, organizace vzdělávacích, kulturních a dalších prospěšných akcí, materiálně podporuje organizace a projekty, které pomáhají ohroženým dětem a jejich rodinám. Mimo jiné dlouhodobě spolupracuje také s Mezinárodním filmovým festivalem Karlovy Vary, na němž se od roku 2016 pravidelně promítají filmy o lidech se zdravotním postižením ve filmové sekci Lidé Odvedle.